

Utbildningsnämnden

Uppföljningsrapport Augusti 2015

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsanalys.....	3
2 Fördjupad verksamhetsanalys till nämnd	14
3 Ekonomisk analys.....	17
4 Personalanalys per 30 juni.....	20

1 Verksamhetsanalys

1.1 Sammanfattning

Kund/Brukare

Resultaten i grundskolan visar en förbättringstrend för de lägre årskurserna. Vi ser en resultatdipp i årskurs 7 och 8 för att sedan se en förbättring igen för årskurs 9 vad gäller meritvärde och måluppfyllelse i alla ämnen. Det pedagogiska utvecklingsarbetet inom grundskolan fortsätter med fokus på det pedagogiska ledarskapet, det systematiska kvalitetsarbetet och utveckling av lusten att lära för att den uppåtgående resultatrenden ska fortsätta.

Möjligheterna att arbeta med mindre barngrupper i förskolan i syfte att bättre se varje barns förutsättningar, försvåras av tillströmningen av förskolebarn under året som lett till stora barngrupper och låg personaltäthet. Med bättre förutsättningar bl. a. i form av större enheter som medger mer flexibelt nyttjande av personal och mer differentierade öppettider, skulle förskolan ha bättre möjligheten att lägga grunden för det livslånga lärandet som på sikt ger synliga resultat på måluppfyllelsen i grundskolan.

På Ale gymnasiums introduktionsprogram går idag ett trettiotal elever på individuellt alternativ och ett fyrtiotal på språkintroduktion. Majoriteten är pojkar och den majoriteten kommer sannolikt att öka i och med den förväntade tillströmningen av ensamkommande flyktingungdomar.

Antalet elever inom svenska för invandrare (sfi) ökar kontinuerligt och det finns ett behov av att utöka antal grupper. Då det inte finns utrymme i vuxenutbildningens budget för att utöka antal tjänster kommer studiepassen tas bort och tiden göras om till undervisning.

Sektorns arbete med ekologiska livsmedel fortsätter. Målet för 2015 är 30 % och vi fick utfallet 33 % andra kvartalet vilket är en mycket positiv utveckling. Utbildning om ekologiska livsmedel till hösten kan ytterligare förstärka det goda resultatet.

Processer

Utvecklingsarbetet inom främst grundskolan pågår. Sektorledningen har en pågående dialog med alla enheter utifrån utvecklingsbehov där några enheter får särskilda stödinsatser från bland annat utvecklingsenheten. Utvecklingsprogrammet för förskola och skola kommer under hösten att kommuniceras inom organisationen. Programmet omfattar pedagogisk utveckling inom områdena lust att lära, systematiskt kvalitetsarbete och pedagogiskt ledarskap. Utöver det ingår också strategisk lokalutveckling och strategisk kompetensförsörjning för sektorn.

Sektorn bedriver också utvecklingsarbete avseende likvärdighet inom elevhälsan och utvecklandet av ett IM tydligt kopplat till det Kommunala Aktivitetsansvaret. Vidare deltar sektorn aktivt i utvecklingsarbetet inom SIMBA avseende tidiga samordnade insatser för barn med särskilda behov tillsammans med ATO.

Resurser

Grundskolan har fortsatt svårt att rekrytera behöriga lärare inom vissa kategorier, men sammantaget har vi nu 85 % behöriga lärare i skolorna vilket gör att Ale till hör de 10 % av landets kommuner som har flest behöriga lärare.

Inom förskolan framkommer det tydligt att den dåliga fysiska arbetsmiljön, som flera enheter inom förskolan har, är en bidragande orsak till hög sjukfrånvaro och därmed höga kostnader för vikarier. Det har även visat sig vara en av orsakerna till svårigheten att rekrytera behöriga förskollärare.

Medarbetarenkäten för sektorn visar sammantaget på en positiv utveckling inom de flesta områden med stora öknings i antalet medarbetare som svarat att de är nöjda eller mycket nöjda. Totalt har Hållbart Medarbetar-engagemang Index ökat med fyra procent från 78 till 82.

Ekonomi

Ale kommun är en kommun som expanderar och antalet invånare ökar. En stor utmaning för sektor utbildning finns i att

bedöma utvecklingen av antalet barn och elever som tillkommer inom kommunens verksamheter. Ökningen i nettokostnader för perioden januari - augusti mellan 2014 och 2015 är drygt 29 mkr. Antalet årsarbetare har ökat med 29.

Vi har under året bland annat startat en ny förskola i Nödinge. Trots vår egen utbyggnad av antalet förskoleplatser klarade vi inte att ge alla tillkommande barn plats inom kommunens egna verksamheter utan har köpt platser hos de fria förskolorna och hos grannkommuner. Detta har inneburit 3,1 mkr i högre nettokostnad för perioden jämfört med föregående år.

Den stora satsningen på grundskolan som gjordes inför 2015 har inneburit cirka 16 mkr i nettokostnadsökning för perioden. Antalet elever med rätt till modersmålsundervisning växer kraftigt varför behovet av extra resurser ökar. IM Språkintroduktion och sfi är i behov av budgetförstärkning till följd av ökat antal nyanlända. Sektorn analyserar möjligheterna till effektivisering inom de olika verksamheterna och en allmän återhållsamhet är befogad resterande del av året för att undvika underskott. Vidare kraftsamlar sektorn för att säkerställa statliga bidrag för att få täckning för uppkomna kostnader till följd av många nyanlända.

1.2 Prioriterade strategiska målområden

1.2.1 Lust att lära i skolan

KF:s prioriterade mål:

1.2.1.1 Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program ska öka.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program.	Andel behöriga har sjunkit jämfört med föregående läsår (81)	79,6 %	87 %	91,49 %

KF:s prioriterade mål:

1.2.1.2 Andel elever som nått målen i alla ämnen ska öka.

Nämndens prioriterade mål:

1.2.1.2.1 Samtliga elever ska nå godkänt i alla ämnen

Resultaten för årskurs 9 har förbättrats jämfört med föregående år, både avseende meritvärde och andel godkända i alla ämnen. Däremot har andel behöriga till både yrkesförberedande och högskoleförberedande program minskat. Det är en ganska stor skillnad mellan flickors och pojkars resultat. Flickorna har generellt högre meritvärde än pojkarna, men det har sjunkit jämfört med föregående år. Flickornas genomsnittliga resultat avseende behörighet till yrkesprogram och måluppfyllelse i alla ämnen har sjunkit sen föregående år medan pojkarnas resultat har förbättrats.

Resultaten för årskurs 7 och 8 ligger fortfarande lågt avseende måluppfyllelse i alla ämnen. I årskurs 6 syns däremot en stor förbättring jämfört med föregående år. Det är nu viktigt att övergångsrutinerna fungerar väl så att de goda resultaten håller i sig och förbättras i årskurs 7 -9.

se bilaga *Pedagogiskt bokslut grundskola*

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Meritvärde årskurs 9 (samtliga ämnen)	Meritvärdet har ökat jämfört med föregående år (192,8)	197,69		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 9.	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (59,3)	64,7 %	71 %	91,13 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 8	Andel som nått målen i alla ämnen har minskat jämfört med föregående år (55,1)	54,4 %		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 7	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (50)	55,5 %		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 6	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (72,3)	80,8 %		
Andel behöriga till gymnasieskolans studieförberedande program	Andel behöriga har sjunkit jämfört med föregående läsår (78,9)	75,8 %		
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program.	Andel behöriga har sjunkit jämfört med föregående läsår (81)	79,6 %	87 %	91,49 %

KF:s prioriterade mål:

1.2.1.3 Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer ska öka. Målet för 2018 är 55 %. För 2015 är målet 38 %. För 2016 är målet 44 %.

Frågorna som mäter det strategiska målområdet *Lusten att lära i skolan* mäts med hjälp av enkätfrågor till eleverna. Från och med 2015 svarar eleverna på dessa frågor tre gånger om året.

I GR-enkäten som var årets första enkät instämde 38 % av eleverna i årskurs 8 i att skolarbetet gör mig så intresserad att jag får lust att lära mig mer. I enkäten i maj instämde 42,5 % i detta. Även för årskurs 5 har 2015 års mål uppnåtts, och där är förbättringen mellan enkättillfallen ännu större.

På frågan om att eleven vet vad hen ska kunna för att nå målen har dock resultatet försämrats för årskurs 5 och ligger på samma nivå för årskurs 8.

För mer information och analys av elevenkäter, läs vidare i bilaga *Pedagogiskt bokslut grundskola*

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer.	Enkät i maj, förbättring av resultat jämfört med GR-enkäten tidigare i år. (38)	42,5 %	38 %	111,84 %
Elevers önskan att lära sig mer, åk 5	Enkät i maj, förbättring av resultat jämfört med GR-enkäten tidigare i år. (73)	80 %	77 %	103,9 %
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 5	Enkät i maj, försämring av resultat jämfört med GR-enkäten tidigare i år. (87)	84 %	89 %	94,38 %
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 8	Enkät i maj, samma resultat som GR-enkäten tidigare i år.	73 %	75 %	97,33 %

KF:s prioriterade mål:

1.2.1.4 Antal barn per vuxen ska minska inom förskolan. Målet för 2018 är 5,5 barn per medarbetare. För 2015 är målet 5,6.

Antalet barn ökade under våren då behovet av förskola växte. Under hösten kommer efterfrågan på förskoleplatser att öka ytterligare. Dessa siffror bevakas månadsvis.

Barnantalet varierar mycket på de olika enheterna. Vissa små enheter har inte så många barn, medan andra har fullt.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Antal barn per medarbetare	Genomsnitt januari-juni	5,9	5,6 %	94,64 %

KF:s prioriterade mål:

1.2.1.5 Genomsnittlig gruppstorlek i förskolan ska minska. Målet för 2018 är 16,5. För 2015 är målet 17,5.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Genomsnittlig gruppstorlek i förskolan	Genomsnitt januari-juni	18,1	17,5	96,57 %

Nämndens prioriterade mål:

1.2.1.6 Den psykosociala arbetsmiljön ska förbättras

Medarbetarenkäten som gjordes 2013 visade att den psykosociala arbetsmiljön i sektorn är ett område som behöver förbättras. Den psykosociala arbetsmiljön identifierades som en viktig orsak till elevernas minskade lust att lära, då trötta lärare blir mindre kreativa i planering och uppföljning av lektioner.

Nöjd medarbetarindex

Medarbetarenkäten 2015 visar generellt på stora förbättringar i sektorn. Totalt har Hållbart Medarbetar-engagemang Index ökat med fyra procent från 78 till 82. I nämndplanen anges att indexvärdet inom området hälsa och arbetsmiljö ska ha minst index 50 på varje enhet och inom engagemang och glädje ska index vara minst 80 på varje enhet. Detta mål har dock inte uppnåtts i årets medarbetarenkät

Nöjd medarbetarindex Engagemang och glädje

De allra flesta enheter ligger över målvärdet, men det finns fortfarande skolor med äldre elever som har resultat som ligger en bra bit under index 70. Ytterligare några förskolor och fritids har resultat som ligger under index 80, men över 70.

Nöjd medarbetarindex Arbetsmiljö och glädje

Det är väsentligt fler enheter som fortfarande ligger under målvärdet inom detta område.

De allra flesta av dessa har värden som ligger på index 45 eller mer. Bland de enheter som ligger under index 40 finns högstadieskolor samt förskole- och skolenheter med slitna lokaler.

Alla enheter har valt ut fokusområden i medarbetarenkäten som de arbetar vidare med under hösten.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex Arbetsmiljö och hälsa	Det uppsatta målvärdet innebär att varje enhet ska nå dit. Det målvärde som anges här är sektorns sammanvägda resultat.	52,59	50	105,18

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex Engagemang och glädje	Det uppsatta målvärdet innebär att varje enhet ska nå dit. Det målvärde som anges här är sektorns sammanvägda resultat.	85	80	106,25 %
Sjukfrånvaro totalt	Avser halvår 1 2015, en minskning jämfört med kvartal 1 (8,2)	7,5 %	5 %	50 %

1.2.2 Sysselesättning för alla

KF:s prioriterade mål:

1.2.2.1 Antal arbetslösa och i program i åldern 18–24 år ska minska. Målet 2018 är att de ska vara 50 personer. Målsättningen för 2015 är 100. Målsättningen för 2016 är 100.

Det kommunala aktivitetsansvaret innebär att Utbildningsnämnden ansvarar för att ungdomar i åldern 16-20 år som inte går på eller har fullföljt ett nationellt program på gymnasiet har någon form av aktivitet. En arbetsgrupp i samverkan med AME har startats. Verksamhetschef för elevhälsa är sammankallande och ansvarig för arbetsgruppens arbete.

Ale gymnasiums arbete på introduktionsprogrammen kan ses som förebyggande där vi genom Vågar vidare stärker elevernas handlingskraft, övar förmågan att informera sig, omorientera och sätta personliga mål.

1.2.3 Värna livsmiljö

KF:s prioriterade mål:

1.2.3.1 Andelen ekologisk mat ska öka till 40 procent under 2018. För 2015 är målet 25 %.

Kök, lokalvård och service

Fortsatt fokus på att kunna öka andelen ekologiska livsmedel inom gällande ekonomiska ramar.

Hela verksamheten arbetar med detta. Det finns också en utvecklingssumma kopplat till ekologiskt mat. Planeringsarbete pågår för att utföra dessa insatser till hösten.

Ekologiska måtten redovisas halvårsvis. Andelen ekologiska livsmedel för första halvåret i år 33,45%. Det är en hög siffra och vi får vara försiktigt positiva.

Arbetet med "rent i Ale" fortgår och detta för att minska användningen av kemikalier och använda rätt där det behövs.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Avser första halvåret 2015	33,45 %	30 %	111,5 %

1.3 Särskilda fokusområden

1.3.1 Social hållbarhet

Skola och förskola arbetar på många olika sätt med samordnade insatser för barn och unga, det är en grundläggande del i uppdraget. Vi samarbetar framförallt med socialtjänsten men även med andra aktörer såsom BUP, BUM m.fl. Skola driver tillsammans med ATO projekt Fotosyntes som efter en brokig väg utvecklats till ett socialt investeringsprojekt med potential. Fotosyntes projektleds av samma projektledare som är ansvarig för Minimilli med syftet att förstärka samverkan och helhetssynen kring sociala investeringstänket. Fotosyntes utvecklar ett arbetssätt för att tidigt fånga upp elever i åldern 10-12 år med riskfaktorer för socialt utanförskap. Arbetssättet inkluderar skola, hem och fritid och syftar till att under en begränsad tid arbeta stödjande och utvecklande med de strukturer som barnet/eleven finns i för att skapa en bättre anpassad miljö och sammanhang för att lyckas.

Elevehälsan arbetar i sitt grunduppdrag med social hållbarhet ur alla de perspektiv som lyfts i rubriken. Samverkan med socialtjänsten förstärks genom planerat arbete för ökat samarbete men också genom gemensamma uppdrag av utvecklingskaraktär. Ett sådant är genomlysning av externa placeringar och utökad samverkan för "hemmaplanslösningar".

Skolan är mycket aktiv i Västbusarbetet och strävar efter samverkan. Förskola har genom Psynk-projektet startat upp ett fungerande samarbete genom Västbus.

Förskolan samarbetar med sektorns utvecklingsenhet, BVC, socialtjänst, rehabiliteringar mm för att ge barnen rätt förutsättningar. I samband med övergångar mellan förskola och skola har verksamheten ett nära samarbete med grundskolan och vid behov stöd av utvecklingsenheten.

Pedagogerna i förskolan arbetar aktivt med att fånga upp signaler kring barnen och eller vårdnadshavarnas oro tidigt och träffa samverkansparterna i så kallade nätverksmöte för att på ett tidigt stadium se till att barnen får det de behöver. Vid större mer komplexa sociala problem finns möjlighet att kalla till Västbusmöte för att skapa ett tryggt och tydligt samarbete. Samverkan upplevs fungera bättre och bättre med de olika parterna och flera enheter vittnar om ett bra Västbusarbete under projekttiden och vill absolut ha fortsatt möjlighet till detta.

SIMBA (en närvårdssamverkansorganisation mellan kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn och Västra Götalandsregionen) har tillsammans med SKL påbörjat ett utvecklingsarbete kring utvecklingen av en första linje för barn och ungas psykiska hälsa. Målen är att stödja utvecklingen av en tydligt definierad första linje-verksamhet i de fyra pilotkommunerna (Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn) och att utveckla en modell för första linjen, testa modellen och att planera för uppskalning till hela Västra hälso- och sjukvårdsområdet.

Gymnasium IM

I skolans uppdrag ligger att verka för att stärka vår demokrati genom att eleverna lär sig demokratiska arbetssätt och principer. I det sammanhanget får man också träna på att framföra sina åsikter, vara lyhörd för andras argument och att som grupp fatta beslut.

För att komma till en bra lärsituation måste eleverna kunna vara här och nu och i en lugn och trygg lärmiljö. En stor andel av eleverna bär på fruktansvärda erfarenheter efter krig och flykt, oro för familj och om de ska få lov att stanna i Sverige, skickas hem eller fly igen. Andra är drabbade av ångest och oro av andra skäl, som psyko-social utsatthet, låg självkänsla och dåligt självförtroende. Alla på Ale gymnasium ska bygga goda relationer, bekräfta och uppmärksamma varandra. I vägar vidare-arbetet jobbar eleverna med övningar och uppgifter för att stärka sitt jag, fungera i grupp, lära sig om omvärlden, våga drömma och se sina möjligheter och hur man strategiskt sätter mål och systematiskt jobbar för att nå dem.

Exempel på planerat integrationsarbete är språkcafé och Fadderprojektet. Det finns också planer på att söka samarbete med Kulturskolan och föreningar utifrån elevernas intressen. Drogförebyggande arbete och friskvård löper över hela skolåret.

Komvux

Vuxenutbildningen arbetar med att fånga upp ungdomar som gått ut gymnasiet utan examen. Vuxenutbildningen har månatliga avstämningar med IFO/AME/AF för att samordna insatser för personer som saknar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Inom svenska för invandrare (sfi) sker en kontinuerlig avstämning mellan lärarna på vuxenutbildningen och IFO/AF kring elever som omfattas av etableringsreformen och som omfattas av försörjningsstöd.

Inom sfi har vuxenutbildningen en välfungerande aktivitet med medspråkare där elever får en gång per vecka ett konversationspass med pensionärer. Eleverna får träna att prata svenska med andra än sfi-lärarna och nya kontakter etableras.

Inom vissa modersmål (arabiska, persiska och thailändska) erbjuds studiehjälp på modersmålet vilket ökar elevernas förståelse för det svenska samhället och påverkar språkinläring på ett positivt sätt.

1.4 Basverksamhet

1.4.1 Verksamhetsmätt

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2014	Budget 2015	Utfall jan -aug 2015	Årsprognos jan -aug 2015
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 430	1 460	1 493	1 474
	varav sålda platser	10	20	1	4
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	75	75	75	72
	Antal barn i fristående förskoleverksamhet	126	130	159	158
	Anta barn i kommunal verksamhet i annan kommun	16	25	17	13
	Summa Alebarn	1 637	1 690	1 744	1 717
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever 6-12 år				
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 357	2 380	2 417	2 424
	- varav från andra kommuner	51	45	66	68
	- varav integrerade särskoleelever	3	5	3	5
	Köpta platser F-6	243	250	245	243
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet			222	219
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun			24	24
	Summa Ale-elever 6-12 år	2 546	2 580	2 594	2 595
	Elever 13-15 år				
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	898	902	877	890
	- varav från andra kommuner	19	20	23	26
	- varav integrerade särskoleelever	4	6	6	6

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2014	Budget 2015	Utfall jan -aug 2015	Årsprognos jan -aug 2015
	Köpta platser 7-9	171	180	176	176
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet			147	149
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun			30	27
	Summa Ale-elever 13-15 år	1 046	1 056	1 024	1 033
	Summa Ale-elever totalt	3 592	3 636	3 618	3 628
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 416	1 400	1 483	1 528
	- varav sålda platser	25	30	40	38
	Köpta platser	183	185	155	155
	- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet			150	150
	- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun			5	5
	Summa Alebarn	1 574	1 555	1 599	1 646
Särskola	Antal barn i kommunal särskola i Ale	37	37	38	38
	Köpta platser	1	2	1	1
	Summa Ale-elever i särskola inklusive integrerade	38	39	39	39
Förberedelseklass och modersmål (inkluderad i ovanstående)	Antal elever i förberedelseklass	20		26	27
	Elever som har modersmålsundervisning	365		380	392
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	93		52	59
	-varav elever från andra kommuner	21		3	4
	Köpta platser	1 021		1 034	1 037
	- varav Ale-elever i fristående gymnasieskolor			443	449
	- varav Ale-elever i kommunala gymnasieskolor			591	588
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 093	1 080	1 083	1 092
Komvux	Antal elever	650	650	612	650

1.5 Analys, prognos och förslag

Det finns stora utvecklingsbehov i verksamheten och arbetet med att skapa ett långsiktigt strategisk utvecklingsprogram för sektorn har påbörjats under våren.

Utvecklingsarbetet i sektorn ska präglas av långsiktighet och uthållighet, ha tydliga mål, delmål och en tidsplan för aktivi-

teter. Utvecklingsprogrammet består av tre huvudspår: pedagogisk plan, lokalstrategisk plan och en strategisk kompetensförsörjningsplan. De tre spåren ses som en helhet och stöttar varandra. Bra lärmiljöer är av avgörande betydelse både för barn/elevs och pedagogers arbetsmiljö, och elevers lust och motivation att lära. Det är av avgörande betydelse att skapa förutsättningar på ett strukturellt plan när det gäller skolans och förskolans utveckling. Skolverket (2014) lyfter fram tre områden som avgörande för skolans utveckling: likvärdighet, lärarnas betydelse och långsiktighet.

Det övergripande syftet med utvecklingsprogrammet är att skapa goda skolresultat i Ale kommun. Utvecklingsprogrammet kommer att rapporteras av mot delmål enligt fastlagda datum. Dokumentet är sektorns långsiktiga utvecklingsprogram och följs upp enligt den kommunala styr- och uppföljningskedjan

Den första versionen av den pedagogiska delen i utvecklingsprogrammet har presenterats. Under hösten fortsätter arbetet med utveckling och förankring tillsammans med sektorns chefsgrupp. Utvecklingsprogrammet, och framförallt den pedagogiska delen, kommer att kommuniceras till berörda intressenter under hösten.

Pedagogiskt bokslut

Det är nu andra året som alla förskolor och skolor i Ale kommun har gjort ett pedagogiskt bokslut där enheten summerar, analyserar och ger en riktning framåt utifrån läsåret som gått. Därefter sammanställs boksluten på övergripande nivå för förskola respektive skola. *Pedagogiska bokslut för förskola respektive skola, se bilaga*

Underlaget för årets analys är mer omfattande än tidigare. Bättre statistik och analysverktyg, mer omfattande enkätmaterial som går att jämföra över tid gör det möjligt att väsentligt förbättra analysen. Det är dock ett tidskrävande arbete, och därför får den första rapporten ses som en första analys. Både enheterna och sektorn kommer att arbeta vidare med en fördjupad analys under hösten och presentera en ny rapport i samband med årsredovisningen.

Det pedagogiska bokslutet är en bärande del av sektorns systematiska kvalitetsarbete. I samband med förra årets pedagogiska bokslut identifierades tre väsentliga och övergripande utvecklingsområden:

- Lusten att lära
- Det pedagogiska ledarskapet
- Systematiskt kvalitetsarbete

Sektorn fortsätter att fokusera på dessa utvecklingsområden även under läsåret 2015-2016.

Systematiskt kvalitetsarbete

Fokus på det systematiska kvalitetsarbetet har gett goda resultat. Alla förskolor och skolor har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete utifrån sina behov. En del har fokuserat på dokumentation och att få den systematisk, andra på att utveckla analyserna, ytterligare andra har fokuserat på övergångar. Kvaliteten på de pedagogiska boksluten från förskolorna och skolorna har blivit bättre, även om det fortfarande finns mycket att utveckla i analyserna.

Skolorna har tillsammans med utvecklingsenheten och verksamhetschef arbetat igenom de olika stegen i sektorns resursfördelningsmodell och funnit att de fungerar väl. Särskilt viktiga har dialogmötena mellan sektor och enhet varit i att koppla huvudmannens kvalitetsarbete med enhetens.

Förändringsarbetet i förskolan tar tid och det finns mycket kvar att göra i det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer. En låg andel förskollärare på många enheter och hög sjukfrånvaro med många vikarier avspeglar sig i de resultat som uppnås vilket påverkar möjligheten till en likvärdig kvalitet i kommunens förskolor. Det framkommer också att den dåliga fysiska miljön som flera enheter har är stor bidragande orsak till att de inte kan möta de nationella och lokala målen fullt ut och nå de resultat man förväntas nå enligt uppdraget. Det har även visat sig vara en av orsakerna till svårigheten att rekrytera behöriga förskollärare.

Pedagogiskt ledarskap

En viktig del i att öka det pedagogiska ledarskapet i rektorsgruppen har skett genom nyrekrytering och genom rektorsutbildning och rektorslyft. Det har varit återkommande diskussioner samt en konferens i rektorsgruppen kring temat. Ett pilotprojekt för att skapa administrativ avlastning för förskolechefer och rektorer startar nu i höst. I förskolans ledningsgrupp har det stående temat varit kvalitetsarbete och pedagogiskt ledarskapet med diskussioner kring det lokala och det gemensamma kvalitetsarbetet samt studiecirkel med lärande samtal.

Lust att lära

Här har en hel del arbete skett ute på enheterna där man arbetat utifrån delvis olika inriktningar. BFL har varit en viktig sådan. I förskolan är leken grunden till lärande och här fångas barnens lust och egna påverkan på innehållet i verksamheten. Sektorn behöver med gemensamma diskussioner i ämnet komma fram till en tydlig definition och samsyn av begreppet Lust att lära.

En samlad bild av resultatet på ämnesproven för årskurs 3 visar en liten försämring jämfört med föregående år. Då låg Ales resultat mycket högt, högre än riksgenomsnittet. På kommunnivå är det små skillnader mellan pojkar/flickor i matematik medan det finns större skillnader i svenska, till flickornas fördel.

Årskurs 6 har generellt höga resultat både vad gäller ämnesproven och betyg. Andel elever som nått målen i alla ämnen är över 80 % jämfört med 72 % föregående år. Den stora resultatförsämringen sker mellan årskurs 6 och 7 på kommunnivå. Elevernas syn på sin skola, sin möjlighet att påverka eller lära på olika sätt och betyg går ner mellan de två årskurserna. Det finns flera olika förklaringsmodeller till detta och en noggrann analys framåt behövs innan vi sätter in åtgärder.

Tydliga rutiner och samverkan mellan enheterna är en förutsättning för att övergången ska fungera på ett bra sätt för barn/elever. Rektorsgruppen har tillsammans med förskolechefgruppen under läsåret arbetat med nya rutiner kring övergångar, både mellan förskola/skola och stadieövergångar, i syfte att skapa en större likvärdighet. De olika barnvågarna har dock fått visst friutrymme att skapa sin handlingsplan, där det kommunövergripande tänket ska genomsyra arbetet mellan skolor/förskolor. En viktig del i framtida övergångar är att övergången mer fokuserar på vilka framgångsstrategier som lämnande enhet har använt sig av än att den beskriver eleven i sig.

Resultaten för årskurs 9 visar en generell förbättring vad gäller måluppfyllelse i alla ämnen och meritvärden. Däremot har andelen behöriga till yrkesförberedande program minskat jämfört med föregående år. Ämnesprovsresultaten är låga i matematik, och det är flickorna som har de lägsta resultaten. Även i NO är resultaten för ämnesproven låga, men jämnt fördelat mellan flickor och pojkar.

Riktade insatser enligt Röd flagg-konceptet

Konceptet Röd flagg vilar på ett antal ledstänger som är tydligt förankrade hos personalen. Det gäller exempelvis krismedvetenheten som är en viktig framgångsfaktor, att arbetslagen är motorn i arbetet, att förklaringar riktas inåt mot skolans arbete och att varje enskild medarbetare är ansvarig för de resultat som man uppnår. Sektorn och utvecklingsenheten kommer, tillsammans med skolledning och arbetslagledare, att behöva lägga mycket fokus på arbetet under läsåret 2015/2016. Arbetet kommer att följas upp och utvärderas på både kort och lång sikt. Framgångar och bakslag ska lyftas upp och analyseras. Det är första gången sektorn på ett så tydligt sätt riktar in sig mot vissa skolor vilket gör arbetet unikt och spännande.

1.6 Uppföljning av uppdrag från fullmäktige

Uppdrag	Status
<p> Sektorerna skall samverka kring sociala investeringsperspektivet och tidigaförebyggande insatser</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar UKF tar ett ansvar i samarbete med socialtjänst och inom det sociala investeringsarbetet genom Fotosyntes. Gemensamt uppdrag att genomlys ATO's och UKF's arbete med placeringar/köpta platser i syfte att synkronisera tidigare samverkande insatser har getts och ska återrapporteras under hösten 2015.</p>	
<p> En plan för utvecklingen i Ales skolor ska vara känd i hela organisationen</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar Sektorn arbetar med att ta fram ett långsiktigt strategiskt utvecklingsprogram som omfattar alla förskolor och skolor. Programmet innehåller tre huvudriktningar: Pedagogisk utveckling, lokalutveckling och strategisk kompetensförsörjning. Skolverket lyfter fram Likvärdighet, Lärares betydelse och Långsiktighet som tre viktiga faktorer för att lyckas. En viktig del av utvecklingsarbetet handlar om att skapa likvärdiga skolor i Ale kommun. Därför kommer sektorledningen att göra riktade satsningar på de enheter där detta behövs, utifrån analys av de pedagogiska boksluten. Tre fokusområden är under 2015 och 2016 högst prioriterade i den pedagogiska delen av programmet: Systematiskt kvalitetsarbete, Pedagogiskt ledarskap och Lusten att lära.</p>	
<p> Stärk lovskolan så att behöriga lärare i alla ämnen som eleverna har behov av finns tillgängliga.</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar Ämnesbredden i sommarskolan har ökat jämfört med föregående år. En viktig faktor för att få de elever som bäst behöver det att komma till sommarskolan är att det är på den egna skolan med lärare man har en relation till, annars kommer de helt enkelt inte. Därför är inte ämnesbredden det viktigaste fokuset för lyckade resultat på sommarskolan. Sommarskolan bedrivs på alla högstadieskolor och med de lärare som eleverna har en relation till.</p>	
<p> Starta byggnation av nya förskoleavdelningar.</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar En behovsanalys har gjorts, och arbete med prioriteringsordning pågår. Nya förskoleavdelningar har startat under våren 2015.</p>	
<p> Utarbeta en plan för utökad fysisk aktivitet i skolan.</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar Under hösten 2015 görs utvärdering och delrapport av Surteskolans modell och för pulsträning, därefter går sektorn vidare med en plan som omfattar alla skolor.</p>	
<p> Kartlägga hur stor andelen av de undervisade timmarna som genomförs av lärare med rätt behörighet för ämnet.</p>	Pågående enligt plan
<p>Kommentar Ales skolor har 85 % behöriga lärare i skolorna vilket gör att Ale till hör de 10% av landets kommuner som har flest behöriga lärare. En ny rapport med fördelning av behöriga lärare presenteras under hösten.</p>	
<p> Det drogförebyggande arbetet ska starta redan i år 5 och ett tvärpolitiskt forum ska inrättas i syfte att utveckla det drogförebyggande arbetet i kommunen.</p>	Ej påbörjad

2 Fördjupad verksamhetsanalys till nämnd

Förskolan

Resultaten i barns utveckling och lärande gynnas när barnen delas in i mindre grupper och pedagogerna arbetar mer närvarande och aktivt i sitt förhållningssätt. Det ger goda effekter på språkutveckling och lek samt barnens tilltro till sin egen förmåga och lust att lära. Möjligheterna att göra dessa indelningar i mindre grupper försvåras av den trånga organisationen med stora barngrupper och låg personaltäthet över dagen, vilket påverkar utveckling och lärande.

Kompetensutvecklingen utgår från individuella behov och det handlar om både innehåll i dokumentation och digital kompetens för att dra nytta av verktyget Unikum. Sedan augusti har vårdnadshavarna tillgång till Unikum och det förväntas bidra till en bättre kommunikation mellan förskola och hem. Det ger också vårdnadshavarna en ökad möjlighet till delaktighet och insyn i verksamheten och det egna barnets utveckling och lärande.

Arbetet med att öka barns delaktighet och inflytande på verksamhetens innehåll och lärmiljö pågår för fullt och kan utvecklas ytterligare genom att tillsammans med barnen följa upp, utvärdera och analysera arbetet och ta med i den pedagogiska dokumentationen. Detta arbete bidrar till barnens tilltro till sin egen förmåga och lust att lära.

Leken präglar verksamheten i förskolan och är viktig för barns utveckling och lärande. I leken tränas de sociala samspelet, språkutveckling, matematik och alla andra läroplansmål för förskolan. Tillsammans med bibliotek i Väst fortsätter språkprojektet och vi deltar i Göteborgs Universitets forskningsprojekt avseende små barns matematiska lärande. Med bättre förutsättningar skulle förskolan verkligen ha möjligheten att lägga grunden för det livslånga lärandet och det skulle på sikt ge synliga resultat på målpuppfyllelsen i grundskolan.

Elevhälsans arbete

En central del i skolan är elevhälsans arbete. Sektorn har under det senaste året jobbat med elevhälsan tillsammans med rektorer och lagledare i syfte att stärka samverkan mellan elevhälsan och övrig personal på skolorna. Ett arbete som på många sätt har uppskattats. Det visar sig dock att skolorna inte tycker att elevhälsan för närvarande klarar sitt huvuduppdrag, nämligen att i huvudsak arbeta förebyggande. Den bedömning som görs är i stället att elevhälsan är reaktiv och agerar på olika delar i efterhand. Det är en viktig del för skolans utveckling i Ale att vi vänder på det arbetet.

Elevernas syn på skolan

De frågor i elevenkäten som mäter elevernas lust att lära har förbättrats och det mål som Ale kommun har satt upp för 2015 har uppnåtts. På frågan om eleven vet vad hen ska kunna för att nå målen är resultatet från senaste enkäten i maj något lägre än målbilden. En ny enkät med dessa frågor kommer att genomföras under hösten 2015.

Eleverna i årskurs 1-9 har svarat på två större enkäter under vårterminen 2015.

GR-enkäten görs mellan sportlov och påsklov i hela regionen. Enkäten om trygghet i skolan (TOTIS) genomfördes i maj och är ett komplement till GR-enkäten.

På frågorna som rör diskrimineringsgrunderna är det en alltför stor del av eleverna som svarar negativt. När det gäller frågor om likabehandling kan skolan inte nöja sig med att 80 % upplever att alla behandlas lika medan 20 % inte upplever det, i det fortsatta analysarbetet måste vi ta fasta på och identifiera strukturer, förhållningssätt med mera som skapar miljöer där inte alla känner sig lika värdefulla eller lika behandlade. De enheter som presenterat mål i relation till diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt breddat analysen har tydlig nolltolerans.

IM och modersmål

En utmaning för sektorn är den förväntade ökningen av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn som kommer till Ale. I ett första skede är det IM-språk och Modersmålsenhetens verksamhet som behöver ses över och här kan behövas en förstärkning av resurser.

Komvux

Flytten till nya lokaler i Alafors har påverkat tillgängligheten. Det är svårare för elever att ta sig till Alafors och närheten till AF, AME, IFO, bibliotek mm har försvunnit. Då många av eleverna har aktiviteter kopplade till andra aktörer får dessa svårt att få ihop sitt schema. Det är viktigt att man i framtiden flyttar vuxenutbildningen till lokaler med bra kommunikation och närhet till andra aktörer.

Ale kommun har en, relativt riket, låg utbildningsnivå (källa SCB). Önskvärt vore att fler personer vidareutbildade sig inom eftergymnasiala utbildningar. Den låga utbildningsnivån återspeglar sig i de val eleverna gör. Man ser att det finns fler som efterfrågar yrkesutbildningar i förhållande till behörighetsgivande kurser. Man ser också att gymnasieelever som går yrkesutbildningar i större utsträckning inte uppnår målen för gymnasieexamen och söker sig till vuxenutbildningen för att komplettera eller byta inriktning. I dagsläge finns det inga politiska mål för vuxenutbildningen vilket gör det svårt att välja inriktning på verksamheten då resurser inte räcker till utifrån behoven. För att bättre kunna följa upp effekterna av Komvux insatser behövs också nya verksamhetsmål.

Antalet elever inom SFI har ökat den senaste tiden och trenden kommer att fortsätta. Detta innebär att vi måste utöka antal tjänster. Dessutom bör vi erbjuda SFI för analfabeter eftersom det är den svagaste gruppen som väljer att inte resa till Kungälv när de inte kan läsa på hemmaplan. Det sist nämnda skulle snabbt ge effekter för hela kommunen i form av ökad sysselsättning och ökad utbildningsnivå.

Kök, lokalvård och service

Det går åt mycket energi för personalen på alla enheter och för verksamheten att arbeta med de två huvudfokus som finns utöver det ordinarie uppdraget. Dessa två områden är arbetet med nya lokaler och att planera för en ny serviceavdelning. Dessa frågor kräver mycket tid och kommer att kräva stora insatser under hösten för att komma i ett bra startläge i januari 2016.

Psykosocial arbetsmiljö

Förskolan

Utfallet från medarbetarenkäten kring arbetsmiljö och hälsa är på flera enheter alarmerande lågt. Det beror på en fysisk arbetsmiljö med mycket slitna och inte alltid ändamålsenliga lokaler, dålig ljudmiljö och ventilation. Det är svårt att få gehör för de behov som finns gällande reparation och åtgärder som tas upp i arbetsmiljöronder och som också felanmäls enligt fastlagd rutin. Det blir helt enkelt inte utfört.

Stora barngrupper med hög beläggning över hela dagen och låg personaltäthet gör arbetet stressigt. Det finns mycket litet utrymme till planering, uppföljning och annat som tillhör uppdraget. Många medarbetare väljer att arbeta deltid då de inte orkar med heltidstjänster.

Förskolans verksamhet har höga sjuktal och det är svårt att få tag i vikarier vilket gör det än mer pressat för dem som är på plats. Det är viktigt att cheferna för samtal med berörda om sjukfrånvaron, följer upp orsak och tillsammans arbetar för en förändring. Flera av förskolecheferna och deras enheter kommer att delta i de stödsatser HR-avdelningen startar i höst för att på sikt uppnå målet om en bättre psykosocial arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro.

Trots de höga sjuktalerna och låga resultatet visar flera enheter höga resultat i medarbetarenkäten vad gäller engagemang och glädje. Det är positivt och något att bygga vidare på.

Grundskolan

Arbetet med att förbättra den psykosociala arbetsmiljön har pågått kontinuerligt. Medarbetarenkäten för grundskolan, och inte minst högstadieskolorna som hade låga värden 2013, visar att den psykosociala arbetsmiljön i stort har förbättrats, och en viktig del är förbättrade värden inom arbetsbelastningsperspektivet.

Förbättringen beror förmodligen delvis på en förbättrad kontinuitet av rektorer, förbättrad överlämning mellan rektorer i samband med rektorsbyten vilket skapar möjlighet för större förtroende för respektive rektor och ger en positiv påverkan för lärarnas arbetsmiljö. Överhuvudtaget har lärarnas psykosociala arbetsmiljö och arbetsbelastning prioriterats i sektorns planering och utvärdering.

Även om samtliga undersökningspunkter visar på en uppåtgående trend finns det vissa områden, några mer än andra, som fortfarande är oroande. Utifrån resultatet bedömer vi fortsatt hög risk för den fysiska arbetsmiljön (38 % svarar inte nöjd) samt arbetsbelastning (snitt 34 % svarar inte nöjd).

Det systematiska kvalitetsarbetet har en viktig del i att förbättra arbetsmiljön för lärarna. Tydliga strukturer med förbättringsarbete och uppföljning skapar trygghet i arbetet.

Förskolechefer och rektorer

Ett gott pedagogiskt ledarskap skapar trygghet och god arbetsmiljö för både chefer och medarbetare. Därför är den höga arbetsbelastningen bland cheferna i sektorn en nyckelfråga för arbetsmiljön i hela verksamheten. Ett av fokusområdena som sektorn arbetar med är just en förstärkning och utveckling av det pedagogiska ledarskapet. Att avlasta förskolechefer och rektorer administrativt är en del i att skapa utrymme för det pedagogiska ledarskapet.

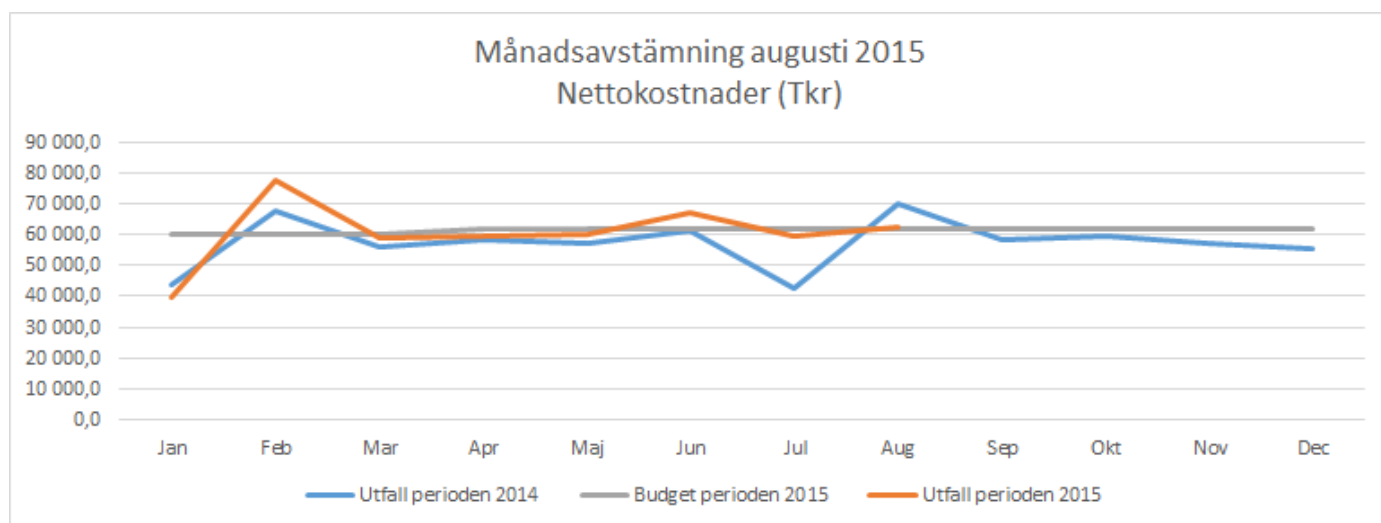
Sektorn har påbörjat ett arbete med att centralisera vissa administrativa uppgifter för förskolor och skolor. De nya administrativa arbetsätten inom grundskolan och förskolan ska leda till en effektiv och professionell administration med förmåga och förutsättningar att svara upp mot uppdraget.

3 Ekonomisk analys

3.1 Sammanfattande tabell

Tkr	Utfall jan-aug 2015	Budget jan-aug 2015	Utfall i % av budget jan-aug 2015	Budget helår 2015	Prognos helår (aktuell)	Avvikelse prognos budget helår	Prognos helår (föreg. rapport)	Utfall jan-aug 2014	Bokslut 2014
Intäkter	92 254	84 813	108,8 %	127 298	140 298	13 000	126 828	72 969	116 331
Kostnader	578 019	573 096	100,9 %	862 220	875 220	-13 000	849 935	529 402	803 461
Resultat	485 765	488 283	99,5 %	734 922	734 922	0	723 107	456 433	687 130
Kommunbidrag	488 283	488 283	100,0 %	734 922	734 922	0	723 107	459 899	689 848
Budgetavvikelse	2 518	0		0	0	0	0	3 466	2 718
Lönekostnad exkl arvoden	230 134	221 235	104,0 %	333 566	348 566	-15 000	324 787	213 146	318 200
Arbetad tid (årsarbetare)	643,0	646,7	99,4 %	970,0	990,0	-20,0	970,0	614,6	934,0
Investeringar, utgifter	5 058	8 528	59,3 %	12 792	10 792	2 000	12 792	1 923	8 373

Diagram

3.2 Kostnader och intäkter per verksamhet

Besluts/ verksamhetsområden	Kostnader				Intäkter				Netto			
	Tkr	Budget helår	Redovisat	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget helår	Redovisat	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget helår	Redovisat	Prognos helår
Utvecklingsreserv	7 300	0	0	7 300,0	0	0	0	0	7 300	0	0	7 300,0
Ledning & nämnd	24 048	16 304	24 448	-400,0	200	116	200	0	23 848	16 188	24 248	-400,0
Utveckling och Elevhälsa	52 978	35 228	54 678	-1 700,0	860	1 355	1 860	1 000,0	52 118	33 873	52 818	-700,0
Förskola	202 732	140 363	211 732	-9 000,0	28 018	18 442	28 018	0	174 714	121 921	183 714	-9 000,0
Grundskola	370 950	251 123	379 650	-8 700,0	18 875	18 899	28 875	10 000,0	352 075	232 224	350 775	1 300,0
Gymnasieskola	116 288	77 560	116 788	-500,0	2 777	2 448	3 777	1 000,0	113 511	75 112	113 011	500,0
Komvux	15 558	11 153	16 558	-1 000,0	4 202	3 363	5 202	1 000,0	11 356	7 790	11 356	0
Internfinansierad verksamhet	72 366	46 288	71 366	1 000,0	72 366	47 631	72 366	0	0	-1 343	-1 000	1 000,0
Summa	862 220	578 019	875 220	-13 000,0	127 298	92 254	140 298	13 000,0	734 922	485 765	734 922	0

Grundskolans intäkter är 6 300 tkr högre än budget för perioden vilket förklaras av icke-budgeterade statsbidrag, fler sålda platser till andra kommuner och interna intäkter från grundsärskolan för de elever som läser integrerat. Kostnaderna för perioden är 4 400 tkr högre än budget. Det är fler elev från andra kommuner som läser språkintrödn i Ale eftersom antalet flyktingar ökar. Detta innebär både högre intäkter från andra kommuner och från staten. Utvecklingsbeten har också icke-budgeterade statsbidrag. Komvux har både högre intäkter och kostnaderna jämfört med budget som förklaras av kommunens utvecklingsfond.

3.3 Analys perioden och i förhållande till föregående år

Ale kommun är en kommun som expanderar och antalet invånare ökar. En stor utmaning för sektor utbildning finns i att bedöma utvecklingen av antalet barn och elever som tillkommer inom kommunens verksamheter. Ökningen i nettokostnader för perioden jan-aug mellan 2014 och 2015 är drygt 29 mkr. Antalet årsarbetare har ökat med 29.

Vi har under året bland annat startat en ny förskola i Nödinge. Trots vår egen utbyggnad av antalet förskoleplatser klarade vi inte att ge alla tillkommande barn plats inom kommunens egna verksamheter utan har köpt platser hos de fria förskolorna och hos grannkommuner. Detta har inneburit 3,1 mkr i högre nettokostnad för perioden jämfört med föregående år.

Den stora satsningen på grundskolan som gjordes inför 2015 har inneburit cirka 16 mkr i nettokostnadsökning för perioden. Antalet elever med rätt till modersmålsundervisning växer kraftigt.

Gymnasiet har ett positivt resultat för period där nettokostnaden är 3 600 tkr lägre än föregående år vilket förklaras av att de nationella programmen är nu helt avvecklade. Komvux nettokostnader för perioden är 1 800 tkr högre eftersom statsbidragen har minskat samtidigt som personalkostnaderna har ökat.

Ale matservices underskott under 2014 har under innevarande år vänts till ett överskott. Den nya kostnadskalkylen som togs fram inför 2015 har inverkat på det positiva resultatet. Det som dock har störst effekt är det lyckosamma arbetet med att minska sjukfrånvaron i verksamheten.

3.4 Lönekostnader/årsarbetare

Antalet årsarbetare har för perioden ökat med 28,6 jämfört med samma period förra året. Större delen av ökningen finns inom grundskolan som en effekt av den stora satsningen inför 2015. Förskoleverksamheten har utökat verksamheten med en förskola.

3.5 Investeringar

Det mesta tyder på att investeringarna för nya inventarier i samband med upprustningen av Kyrkbyskolan och Nödingeskolan blir något billigare än vad som förväntats. Prognosen ändras därför jämfört med tidigare prognos till ett överskott på cirka 2 mkr av tilldelad investeringsram vid årets slut. Reinvesteringarna för utbildningsnämnden kommer dock att nyttjas fullt ut och eventuellt bli något dyrare. Anledningen till detta är att den nyetablering av de tillfälliga förskolelösningar har belastat reinvesteringskontot.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall/redovisat perioden	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos budget helår
Reinvest skolor/förskolor	4 689,2	5 000,0	5 000,0	0
Invent ny/omb skola/fskl	368,8	7 792,0	5 792,0	2 000,0
Totalt:	5 058,0	12 792,0	10 792,0	2 000,0

3.6 Prognos och förväntad utveckling

Helårsprognos 2015 för sektor utbildning totalt beräknas till ett noll-resultat. Ett underskott på 9 mkr prognostiseras dock inom verksamhet förskola. Budgeterat antal barn med plats i förskola är 1690. Till och med augusti månad har 54 barn fler haft plats på förskola. En stor kull sex-åringar började förskoleklass i augusti och antalet barn med förskoleplats minskade i augusti. Vi beräknar 27 platser fler än budget för helåret. Större delen av dessa har köpts hos fria förskolor. Resultatet för köpta förskoleplatser i annan regi beräknas till -3 mkr på helår. En del av detta är en effekt av beräknat överskridande av budgeterade kostnader inom våra egna förskolor. För våra egna förskolor beräknar vi ett underskott på 6 mkr i helårsprognos. Vi haft ett ökat antal resurspedagoger som en direkt följd av många barn i grupperna och ett ökat antal barn i behov av särskilt stöd.

Resultatet för ledning och nämnd beräknas till -400 tkr. Orsaker till detta är högre arvode än vad som var känt vid budgetering och extra administrativa resurser som vi satte in vid igångsättande av de nya avdelningarna under våren. Även modersmålsenheten har det svårt ekonomiskt då antalet elever med rätt till modersmål ökar kraftigt. Detta leder till att verksamhetsområde Utvecklings och Elevhälsa har en helårsprognos på -700 tkr trots flera vakanta tjänster.

Underskotten innebär att vi ianspråktar den utvecklingsreserv på 1%, motsvarande 7,3 mkr som finns avsatt centralt inom sektorn. Positivt resultat för grundskolan, gymnasieskolan och Ale matservice bidrar också till att resultatet kan beräknas till noll. Grundskolan har ett positivt resultat för perioden men på grund av att fler elever är inskrivna i grundskolan och på fritids kommer kostnaderna vara högre under hösten. Även gymnasiesärskolan har fler elever inskrivna till hösten och eftersom alla dessa platser köps från andra huvudmän har särskolan en negativ helårsprognos.

Till följd av att Ale Gymnasiums nationella program är helt avvecklade är gymnasieskolans helårsprognos avsevärt lägre än 2013-års bokslut. Antalet elever inskrivna i gymnasiet är på den lägsta nivån på många år men förväntas öka från 2016. Flyktingströmmarna märks tydligt på Ale Gymnasium som har över 20 stycken fler elever jämfört med förra terminen. Elevantalen förväntas fortsätta öka under de kommande månaderna. Gymnasieverksamheten förväntas hålla budgeten 2016. Komvux har det tuffare ekonomiskt eftersom det råder stor osäkerhet kring statsbidragen men förväntas ändå hålla budgeten 2016 då delar av 33-kronan kommer återbetalas till kommunen i december.

Inför arbetet med den nya serviceorganisationen kommer att genomlysning av kalkylmodellen att genomföras för att säkerställa att rätt prisnivå har uppnåtts. Förväntad prognos vid årets slut är ett överskott på 1 000 tkr för Ale matservice.

4 Personalanalys per 30 juni

4.1 Beskrivning av nuläget

4.1.1 Anställda

4.1.1.1 Antal anställda

	2014-06-30	2015-06-30
Antal tillsvidareanställda	924	956
- varav heltidsanställda	778	813
- varav deltidanställda	146	143
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	73	79
Antal arbetade timmar (timanställda)	77 546	84 201
Antal årsarbetare (omräknad till halvår)		
- månadsavlönade	446,63	469,16
- timavlönade	43,56	47,01
Totalt:	490,19	516,17

4.1.2 Sjukfrånvaro

4.1.2.1 Antal sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i procent	2014-06-30	2015-06-30
Sjukfrånvaro enbart tillsvidareanställda	7,5 %	8,3
Korttidsfrånvaro 1-14 dagar (i relation till ordinarie arbetstid)	3,0 %	3,3
Sjukfrånvaro totalt samtliga anställda	7,2 %	7,5
Procentuell fördelning av sjukfrånvaron		
Dag 1-14	43,0 %	42,7
Dag 15-59	17,9 %	15,6
Dag 60 och över	39,1 %	41,7

4.2 Analys, prognos och förslag

Förskola

Anpassningar kommer att ske på enheterna utifrån höstens behov. En ökning av antalet medarbetare beror också på ökat antal barn i behov av särskilt stöd. Arbete pågår också med att se över hur scheman läggs och ett ökat samarbete mellan avdelningar för att om möjligt minska antalet vikarier. Dock finns fortfarande ett stort behov av utbildade förskollärare till flera enheter för att möta uppdraget i läroplanen och skollagen för att förbättra kvalitén och måluppfyllelsen.

Grundskola

I grundskolan ökar antalet medarbetare på grund av ökade satsningar. En första kartläggning av andel lärare som är behö-

riga i sina ämnen gjordes våren 2015. Kartläggningen visar att en stor del av lärarna i grundskolan saknar ämnesbehörighet. Däremot har kommunen totalt sett det finns fler än en ganska hög andel lärare med lärarlegitimation, 85 % av lärarna i Ales skolor är behöriga lärare. Kartläggningen kommer att fortsätta under året.

Kök, lokalvård och service

Arbetet med att skapa en ny serviceavdelning har det blivit en stor förändring i organisationen vad gäller arbetsuppgifter för ett antal medarbetare, Bemanningsproblematiken vid sjukdom och ledigheter har inneburit ökade påfrestningar på ordinarie organisation. I den nya organisation som träder i kraft 2016-01-01 kommer bemanning och arbetsledning att normaliseras.

Särskolan grund och gymnasiesär

2018 ska alla pedagoger på särskolan vara behöriga, det vill säga speciallärarkompetens. Inga obehöriga pedagoger anställs men det finns flera skickliga pedagoger inom verksamheten som inte är behöriga.

Gymnasium IM

Ale gymnasium har genomgått några turbulenta år vilket satt avtryck i ohälsotalen. De höga sjuktalen är stressrelaterade. Stor oro i och med snabba och stora förändringar, bristfälliga lokaler, otillräckligt med möbler och material samt en än mer heterogen elevgrupp på båda programmen är några av orsakerna. I takt med att rutiner formas utifrån nya förutsättningar bör ohälsotalen sjunka.

Underskrift

Namnförtydligande